

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - В А Р Н А
ЦЕНТЪР ЗА МАГИСТЪРСКО ОБУЧЕНИЕ
КАТЕДРА „СТОКОЗНАНИЕ“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А   П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “СИСТЕМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО”;

ЗА СПЕЦ: „Качество и експертиза на стоките“; ОКС „магистър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5; СЕМЕСТЪР: 9 – СС, СНУ; 10 - ДНДО;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	45	3
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия)	15	1
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	180	-

Изготвили програмата:

1. ....
(доц. д-р Теменуга Стойкова)

2. ....
(гл. ас. д-р Антоанета Стоянова)

Ръководител катедра: .....
„Стокознание“ (доц. д-р Събка Пашова)

I. АНОТАЦИЯ

Курсът на дисциплината „Системи за управление на качеството” е разработен за магистърска специалност „Качество и експертиза на стоките” и има за цел да запознае студентите с основните въпроси на науката и практиката в областта на системите за управление на качеството и тяхното одитиране.

С изучаването на тази дисциплина студентите получават знания и разбиране за основните принципи и подходи за управление на качеството, за системите за управление съгласно международните и европейски стандарти и практики, тяхното нормативно регламентиране и съвременните аспекти за управление. В учебната дисциплина са предвидени теми за Добрите производствени, лабораторни и дистрибуторски практики, за изискванията към системите за качество и безопасност, тяхното изграждане, документиране, одитиране и подобрене. Разглеждат се и въпросите за екологичните изисквания към стоките, за интегрираните системи за управление на качеството и околната среда съгласно международните стандарти.

Дисциплината „Системи за управление на качеството” формира ръководни умения и компетентност за: практическо приложение на международната, регионалната и фирмената стандартизация при изграждане, внедряване и сертифициране на съвременни системи за управление на качеството; текущо анализиране и усъвършенстване на изградените системи за управление; осъществяване на вътрешни одити на внедрените системи; управление на устойчиво качество и неговото непрекъснато подобрене.

Придобитите знания и умения по дисциплината са основа за разширяване на знанията относно качеството на стоките, неговата оценка и контрол и придобиване на нови мениджърски умения за организиране на ефективно производство, конкурентоспособност и пазарен просперитет на фирмите.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
	Тема 1. Съвременни подходи и концепции в управлението на качеството. Бенчмаркинг и реинженеринг – същност и роля в управление на качеството.	3		
	Тема 2. Периоди в развитието на системите за качество. Чуждестранен опит в управлението на качеството.	2		
	Тема 3. Основни принципи за управление на качеството.	2		
	Тема 4. Международна система от стандарти ISO 9000. Развитие на системите за управление на качеството съгласно модела ISO 9000. Особенности и изисквания на ISO 9001:2008 (2015) .	6	3	
	Тема 5. Функции, структура, организация на системата за управление на качеството (СУК).	2		
	Тема 6. Изграждане на системи за управление на качеството на база стандартите ISO 9001:2008 (2015). Вътрешно-нормативни актове на системата – наръчник на качеството, документирани процедури, работни инструкции, фирмени стандарти.	6	6	
	Тема 7. Внедряване и усъвършенстване на СУК.	3		
	Тема 8. Системи за управление на околната среда - ISO 14001: 2015.	3		
	Тема 9. Система за управление на здравословните и безопасни условия на труд OHSAS 18001:2007.	2		
	Тема 10. Изисквания и особености на добрите практики – добрата производствена практика (GMP), добра лабораторна практика(GLP), добра дистрибуторска практика (ДДП)	3		
	Тема 11. Система по качеството HACCP. Принципи, стъпки, обхват, изисквания, разработване и внедряване.	6	3	
	Тема 12. Интегрирани системи за управление. Същност, значение, видове, изисквания.	2		
	Тема 13. Одит на системите за качеството. Същност, изисквания за одитиране – БДС EN ISO 19011: 2011.	3	1	
	Тема 14. Видове одити, подготовка, провеждане, документирание.	2	2	
	Общо:	45	15	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Курсова работа	1	50
1.2.	Казуси	2	20
1.3.	Тест с открити и закрити въпроси	1	40
Общо за семестриален контрол:		4	110
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест)	1	70
Общо за сесиен контрол:		1	
Общо за всички форми на контрол:		5	180

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Дюкенджиев, Г., Р. Йорданов. Контрол и управление на качеството, София: Софтрейд, 2012.
2. Сирашки Хр. Управление на качеството, Акад. изд. Ценов, Свищов, 2016.
3. Станимирова М., Управление на качеството, Изд. „Наука и икономика”, ИУ – Варна, 2015.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Мургов И., З. Денкова – Микробиология – учебник за ВУЗ – II преработено и допълнено издание, Академично издателство на УХТ, 2012.
2. Николаева М. А. Теоретические основы товароведения и экспертизы товаров. Норма Инфра- М, М., 2014.
3. Стойкова Т. Роля на задължителната сертификация за осигуряване безопасността на стоките, Сб. доклади от международна научна конференция "Тенденции и предизвикателства в развитието на икономиката", Изд. "Наука и икономика" ИУ - Варна, 2012, т. II, с.294-302.
4. Стоянова, А. "Трудности пред фирмите в България за ефективно и ефикасно поддържане на сертифицирани системи за управление", Сборник доклади съюз на учените, 2013.
5. Фрейдина, Елизавета Васильевна. Управление качеством : Учебное пособие / Елизавета Васильевна Фрейдина . - Москва : Омега-Л, 2012 .
6. Karapetrovi, S. & Jonker, J., 2010. Integration of standardized management systems: Searching for a recipe and ingredients. *Total Quality Management & Business Excellence*, 2010, 14(4), p.459.
7. Manning , L. & Soon, J. M., 2016. Food Safety, Food Fraud, and Food Defense: A Fast Evolving Literature. *Journal of food science*, 2016, 81(4), pp. 823-825.
8. Seear, David John. ISO 9001 : 2015 back to the Future : A Review of the New ISO Annex SL Structure for Certification Standards using the Draft ISO 9001 : 2015 to explain the Changes / David John Seear . - Bloomington: Author-House, 2014.
9. Stefanova, M., A. Stoyanova, Процесен подход при въвеждане на системи за управление на качеството, 20th IGWT, Symposium, Commodity Science In A Changing World, September 12-16th, 2016, University of Economics, Varna, Bulgaria
10. Tricker, Ray. ISO 9001:2008 for Small Businesses / Ray Tricker - 5. ed. . - Oxon : Routledge, 2014 . - XXII, 589 с.